

"Со временем история оценит влияние ее царствования на нравы, - отметит Пушкин, - откроет жестокою деятельность ее деспотизма под личиною кротости и терпимости, народ, угнетенный наместниками, казну, расхищенную любовниками, покажет важные ошибки ее политической экономии, ничтожность в законодательстве, отвратительное фиглярство в отношениях с философами ее столетия, - и тогда голос обольщенного Вольтера не избавит ее славной памяти от проклятия России". (Игорь Бунич "Пятисотлетняя война в России", (Киев, "А.С.К", Санкт-Петербург, "Облик", 1997, - с.76).

При затвердженні 22.11.1989 р. попереднього герба нашого міста було враховано громадську думку – 56 робіт конкурс, 2764 чоловіка взяло участь у обговоренні. І вибраний герб нікого не принижував, не символізував нічиєї перемоги над іншим, нічиєї зверхності. Стилізоване зображення коня розміщувалось на фоні кольорів державного прапора. Його автор – Антонюк Олександр Іванович – художник-дизайнер, конотопчанин, член кооперативу «Творчість».

Використовувати символ перемоги якоїсь віри над іншою – це моральне обмеження громадян, - порушення статті 24 Конституції України: не може бути привілеїв чи обмежень за ознаками ...релігійних та інших переконань.

Вважаю за доцільне провести соціологічне опитування конотопської громади щодо герба міста, та вразі потреби повернутися до розгляду цього питання на сесії міської ради.

КОНОТОПСЬКА БИТВА

Циганок О., студент, Ткаченко Л.М., ст. викладач КІСумДУ

11 березня 2008 р. Президент України Віктор Ющенко підписує указ за п 207/2008 «Про відзначення 350-річчя перемоги війська під проводом гетьмана України Івана Виговського у Конотопській битві».

Відомості про цю подію ми можемо знайти у давніх джерелах: Літопис Самовидця; Літописець Дворецьких; Хроніка з літописів стародавніх; Чернігівський літопис; Літопис Грабенки; Літопис Самійла Величка.

Історія Конотопської битви висвітлювалась у працях багатьох істориків. А от для нас, мешканців Конотопа особливою гордістю є те, що дослідженням цієї події займаються наші земляки-краєзнавці. Починаючи з середини 90-х рр.. конотопські краєзнавці впритул

зацікавилися битвою між козацькими та царськими військами, що сталася 1659 р. під Конотопом. Скоріше за все поштовхом до цього послужили свята козацької слави в с. Шаповалівці та наукова конференція 1995 р., організована УРП.

Члени Конотопського осередку краєзнавців Шаміль Акічев, Леонід Мороз, Поліна Стеценко крок за кроком вивчали історію Конотопської битви: дослідили творчу спадщину нашого земляка О.Лазаревського, познайомилися з працями молодого талановитого історика з Києва Бульвінського. Наряду з цим проводилася велика дослідницька робота на місцевості, де відбувалася Конотопська битва.

У своїх роботах науковці підкреслюють, що найбільшою нагородою вважають те, що їм пощастило побачити братську могилу загиблих українців у цій битві. Леонід Мороз у статті «Козацький меморіал під Соснівкою» (газета «Сільські горизонти» від 13 жовтня 1999 р.) детально описує могилу і спогади Миколи Клименка, уродженця цих місць.

Питанням дослідження Конотопської битви професійно займається Акічев Шаміль - науковий співробітник розкриття загадок історії рідного краю.

Відмічаючи значення краєзнавчої роботи у висвітленні Конотопської битви маємо сказати і про Ігоря Едуардовича Лисого. Член обласного літературного об'єднання. Лауреат кількох літературних та літературно-музичних конкурсів, автор кількох десятків пісень на власні вірші та твори конотопських поетів. Кореспондент міської громадсько-політичної газети «Конотопський край». У 2008 р. вийшла його книга «Погляд у минуле. Історія і культура Конотопщини», в якій розглядається і проблема Конотопської битви. На наш погляд, цінність цього дослідження полягає в тому, що Ігор Лисий продовжив справу свого земляка і трюорідного діда – Івана Андрійовича Лисого, на жаль, нині покійного (1910-2000). Так, Ігор Лисий, досліджуючи тему битви, спирається на карту битви під Конотопом, укладену Іваном Лисим.

Історик, художник, автор однієї з перших праць. Присвячених історії Конотопа «Конотоп: сторінки минулого» Володимир Борошнев. Саме в цій книзі ми бачимо детальний план розміщення міста (фортеці) в XVII ст. А опис самої Конотопської битви – один із перших наукових підходів до висвітлення цієї події в літературі.

Тільки той народ гідний поваги, який не забуває своєї історії. І для нас, конотопчан, це не просто слова. Традиційними стали свята культурно-мистецького фестивалю «Козацький родослав», що вже декілька років проходить у с. Шаповалівка. У цьому ж селі відкрито

музей Конотопської битви 1659 р., встановлена капличка. Визначною подією стала минулорічна (2-3 липня 2008 р.) Всеукраїнська науково-теоретична конференція, присвячена перемозі військ під проводом гетьмана Івана Виговського у Конотопській битві.

ЧИ БУВ НАШ КОНОТОП ВІД САМОГО ПОЧАТКУ ЄВРОПЕЙСЬКИМ МІСТОМ?

Мороз Л. П., краєзнавець, лікар Конотопської ЦРЛ

Присвячую світлій
пам'яті мого батька
Мороза Павла Пилиповича

Питання, яке винесене в заголовок статті, стосується саме ознак, характерних для європейських міст XVII ст. і зовсім не стосується географії, бо, як відомо, кордони між Європою та Азією в XVII ст. були майже там само, де вони пролягають і сьогодні. Нагадаю, що Конотоп виник як прикордонна фортеця з боку Речі Посполитої. Збереглися дуже неповні описи нашої фортеці, де згадується, наприклад, „панський двір”. Припускаю, що ця українська народна назва відповідає цитаделі, обов'язкової частини кожної фортеці. Серед усіх іноземних термінів, пов'язаних із деталями фортець, переважають слова французького походження. Це вже вказує на вплив французької інженерної думки на всю Європу. Автор із Києва Віктор Вечерський надрукував стародавній план нашої фортеці, взятий зі спеціальної карти України Гійома Лавассера де Боплана. Той француз із Нормандії служив капітаном артилерії в польському війську, а картографією займався з власної ініціативи (так вважають його біографи).

Наведений Вечерським план підтверджує мої припущення, що фортеця Конотоп знаходилась приблизно в тому районі, де зараз знаходиться хлібзавод. Тобто, моя версія не співпадає з більш поширеною, яка прив'язує фортецю до сучасного розташування райвиконкому.

Цікаво буде простежити (хоча б приблизно), яку територію біля себе захищала фортеця. Тут нам не обійтися без думок та поглядів дослідників попередніх поколінь. Так вже О. Лазаревський, а з ним ще кілька авторів ставили під сумнів, що Конотоп боронили лише 4 тисячі козаків. Лазаревський писав про щонайменше 8 тисяч.

Пригадаємо ще одне повідомлення про початок облоги Конотопа царськими військами. Через кілька днів від початку облоги до